

چهارشنبه 19 شهریور 1399 - 20 محرم 1442 - 9 سپتامبر 2020

انتقال "محمدعلي میرزا" پادشاه مخلوع قاجار به روسیه (1288 ش)

انتقال "محمدعلي میرزا" پادشاه مخلوع قاجار به روسیه (1288 ش)، پس از شکست قوای محمدعلي شاه قاجار از مشروطه طلبان و فتح تهران توسط آزادي؛ خواهان، محمدعلي شاه قاجار به سفارت روس پناهنده شد. پس از مذاکرات مفصل بين محمدعلي شاه قاجار پادشاه مخلوع و هیئت مدیره کمیسیون عالی، متشکل از نمایندگان مجلس و...، قرار بر این شد که شاه قاجار به همراه خانواده خود و همراهان، سفارت روس را به مقصد اروپا ترک کنند. از 25 تیرماه 1288 که محمدعلي شاه به سفارت روس پناهنده شد تا این روز در حدود پنجاه و هفت روز طول کشید، سرانجام شاه قاجار به همراه 120 قزاق ایرانی، به خواری از ایران رانده شد. او به روسیه رفت و در بندر اُدسا در کنار دریای سیاه، مسکن گزید. طبق توافق و پیمان، قرار شد که دولت ایران، سالیانه، یکصد هزار تومان به محمدعلي میرزا و خانواده وي پرداخت کند و در عوض او هم املاکش را به دولت واگذار کرده، جواهرات سلطنتي را پس بدهد. با عزل محمدعلي شاه قاجار، احمد میرزا به پادشاهي قاجار رسید، هرچند به دلیل این؛ که دوازده ساله بود، تا سالیانی، قدرت در دست نایب السلطنه قرار داشت و اوضاع مملکت روز به روز بدتر مي؛ شد. دو سال پس از تبعید محمدعلي شاه، وي در سر، سوداي سلطنت کرد و با تعدادي از هوادارانش وارد

ایران شد. ولي این عمل، تحقق نیافت و از آن پس، مقرري او نیز قطع شد. در گذشت عالم محاهد ما؛ آیت؛ الله؛ "سید محمود طالقانی" اولین؛ امام جمعه تهران (1358 ش)، آیت؛ الله؛ سید محمود طالقانی در سال 1289 شمسی (1329 ق) در طالقان دیده به جهان گشود. وي پس از فراگیری دروس مقدماتي در زادگاه خود، راهي قم گردید و پس از شرکت در درس خارج حضرات آیات؛ سید محمد حجت کوه کمره؛ ای و سید محمدتقي خوانساری، از آیت؛ الله؛ شیخ عبدالکریم حائري یزدی، اجازه اجتهاد گرفت. مبارزات ایشان از زمان ورود به حوزه علمیه قم شروع شد. در سال 1318، برای اولین بار، خشم خویش به رژیم را با صدور يك اطلاعیه در رابطه با کشف حجاب ابراز کرد و در پی آن دستگیر و زنداني شد. پس از شهریور 1320، مبارزه را به طور رسمي آغاز کرد و پس از وقفه؛ ای در این میان، به جرم پنهان کردن شهید نواب صفوي راهي زندان گردید. وي در سال؛ های 1330 و 1331 بنا به پیشنهاد آیت؛ الله؛ بروجردي برای شرکت در تشریک مساعي بين مسلمين، به کشورهای مصر و اردن سفر کرد. آیت؛ الله؛ طالقانی با پیروي از امام خميني (ره) در سال 1342 وارد مبارزه با رژیم گردید که در این راه چندین بار محکوم به زندان شد. او در طول دوران زندان، مرارت؛ های فراواني را تحمل کرد ولي در راه تحقق آرمان بلند خویش، لحظه؛ ای از خود خستگي و تزلزل نشان نداد. آیت؛ الله؛ طالقانی در طی بیش از یازده سال زندان، همواره به عنوان الگوي مقاومت و پایداری مطرح بود و پس از هر بار آزادي، راه گذشته خود را در مسیر انقلاب اسلامي ادامه مي؛ داد. این عالم مجاهد، پس از آزادي از زندان در سال 1357، نقش مهمي در برپایی راهپیمایی عظیم و پرشور تاسوعا و عاشورای آن سال داشت. آیت؛ الله؛ طالقانی، پس از پیروزي انقلاب، به ریاست شوراي انقلاب برگزیده شد و در انتخابات مجلس خبرگان قانون اساسي، به نمایندگي مردم تهران انتخاب گردید. این مبارز نستوه، در اوایل مرداد 1358، از سوي امام خميني، به امامت جمعه مردم تهران منصوب شد و آخرین نماز جمعه ایشان در سالگرد کشتار خونین 17 شهریور، در بهشت زهرا برگزار گردید. آیت؛ الله؛ طالقانی در کنار سال؛ های متمادي مبارزه، از فعالیت؛ های علمي غافل نگردید و آثار متعددي را به وجود آورد که تفسیر پرتوي از قرآن در 6 جلد، پرتوي از نهج؛ البلاغه، آزادي و استبداد، درسي از قرآن و درس وحدت، از آن جمله؛ اند. سرانجام این عالم بزرگ و مبارز انقلابي در 19 شهریور 1358 در 69 سالگي دار فاني را وداع گفت و پس از تشییعي باشکوه در بهشت زهرا به خاک سپرده شد.

عزل "امیرکب" از؛ صدارت ناصرالدین؛ شاه با اثر بدگه؛ ، دیگان علیه ام (1268 ق)، امیرکبیر که پس از ورود ناصر الدین شاه به تهران، به عنوان صدراعظم برگزیده شده بود، در ابتدا بکارگیری القاب و تعارفات بي؛ معنا را در نامه؛ های اداري حذف کرد. اخذ رشوه را ممنوع نمود و جلوي اختیارات بي؛ حد و حساب و نامشروع درباریان را گرفت. برای متعادل کردن دخل و خرج مملکت، بر بیشتر وظائف و مستمري؛ های که اشخاص با نفوذ مانند شاهزادگان و اُمراي لشکر، بدون استحقاق از خزانه؛ ي دولت دریافت مي؛ کردند، خط بطلان کشید. اخذ مالیات؛ ها را بر اساس صحيحي قرار داد چنان که در اندک مدتي، خزانه؛ ي خالي مملکت از درآمد مالیات پُر شد. بر گسترش کشاورزي همت ورزید و مدرسه؛ ي عالي دارالفنون را تاسیس کرد. امیرکبیر هم؛ چنين دست سفیران روس و انگلیس را از دخالت در امور داخلي ایران کوتاه ساخت و بست نشستن در محل سفارت آنان را ممنوع اعلام نمود. لیاقت و تدبیر و طهارت اخلاق امیرکبیر موجب وحشت درباریان ناپاک و حسودان شد و شاه بي؛ تجربه را با دسیسه؛ ها و تحریکات فراوان به عزل وي تشویق کردند. سرانجام بر اثر دسیسه؛ های فراوان اطرافیان به ویژه مهد علیا مادر ناصرالدین شاه، امیرکبیر از صدارت عزل شد و میرزا آقاخان نوري به جاي وي به صدارت عظمي رسید.

تولد "لئون تولستوی" نویسنده بلند آوازه روسی (1828م) گنت لی rlm& یف نیگلاویچ تولستوی معروف به لئون تولستوی نویسنده شهیر روسی در 9 سپتامبر سال 1828م در روستایی در 250 کیلومتری مسکو به دنیا آمد و در کودکی پدر و مادر را از دست داد. از نوجوانی، استعداد درخشان و هوش سرشارش، معلمان را به تعجب و امیدوار داشت. با این حال مدت زیادی در دانشگاه ماندگار نشد و پس از چهارسال خدمت در ارتش، به قصد پرداختن به نگارش، از نظام خارج شد. وی از آن پس به خلق آثار ادبی روی آورد و رمان های متعددی نگاشت. لئون تولستوی عالی rlm& ترین نمایش rlm& گر روح ملت روس و از بزرگترین نویسندگان جهان است. او مانند یک دانشمند الهیات و معتقد به اصول اخلاقی در جستجوی مرام دوستی پاک و بی rlm& آلاشی بود که در مسیحیت اولیه وجود داشت و همین امر آثار او را مشحون از بشردوستی و احترام به وجود انسان کرده است. تولستوی در مجسم کردن اخلاق و روح مردم روس مقامی ارجمند داشت و معتقد بود که تنها محبت است که باید بر مردم حکومت کند. این عقاید باعث شد که کلیسا، تولستوی را در 72 سالگی تکفیر نماید. با این حال در اواخر عمر چنان مشهور شد که تقریباً همه دنیا او را می rlm& شناختند. با این که فلسفه، مشغله تولستوی نبود، اما اندیشه rlm& هایش در افکار فلسفی قرن نوزدهم تأثیر فراوان نهاد. تولستوی با هر مکتب فلسفی یا فرقه مذهبی که حقیقت را در انحصار خود تصور می rlm& کرد مخالف بود و با هر کلیسایی که معتقد بود تنها یک راه و آن هم راه کلیسا به سویی خدا وجود دارد، می rlm& جنگید. اعتقاد خود وی این بود که همه ادیان بزرگ، بالذات هدایتگر به سویی خداوند هستند. تولستوی مطابق تعلیمات خود، خویشتن را از قید و بند مال و دارایی rlm& اش رها ساخت و همانند روستائیان به زندگی پرداخت. تولستوی اندیشه rlm& های اخلاقی، اجتماعی و مذهبی خود را در رمان rlm& های بزرگ، داستان rlm& های کوتاه و مقالات متعددی مطرح ساخته که جنگ و صلح، اعترافات و رستاخیز از آن جمله rlm& اند. هم rlm& چنین آثار دیگر او از جمله قزاق rlm& ها، هنر چیست و حاجی مراد، همه در حد شاه rlm& کارهای ادبی روس است. لئون تولستوی در اواخر عمر خانه را ترک کرد تا این که سرانجام در 20 نوامبر سال 1910م مانند بی rlm& نواترین افراد در بی rlm& خانمانی و سرگردانی در 82 سالگی درگذشت.